ಶ್ರಾವಣ ದರ್ಶನ :18ನೇ ದಿನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಆ. 7 : ಸತ್ಪುರುಷರ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳು ಕೇವಲ ಸ್ಮರಣೆಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಸತ್ಪುರುಷರ ಚಿಂತನೆಗಳು ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಬಾರದು. ಒಂದು ದಿನ ಜಯಂತಿ ಮಾಡಿ ಮರೆಯುವವರು ಅವರು ನಿಜವಾದ ಅನುಯಾಯಿಗಳಲ್ಲ. ಅವರ ವಿದಾಯಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಜೀವನದುದ್ದಕ್ಕು ಅನುಸರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಡಾ. ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಮುರುಘಾ ಶರಣರು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಮುರುಘಾಮಠದಿಂದ ಶುಕ್ರವಾರ ನಡೆದ ಶ್ರಾವಣದರ್ಶನ 18ನೇ ದಿನದ ಫೇಸ್‌ಬುಕ್ ಮತ್ತು ಯುಟ್ಯೂಬ್ ಲೈವ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಜಯಂತಿಗಳ ಆಚರಣೆ ಮತ್ತು ಔಚಿತ್ಯ ವಿಷಯ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದ ಶ್ರೀಗಳು, ಮಾನವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಆಚರಣೆಗಳು. ಆಚರಣೆಗಳ ಔಚಿತ್ಯವೇನು ಎಂಬುದರ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಯಬೇಕಿದೆ. ಜಯಂತಿಗಳ ಆಚರಣೆ. ಎಲ್ಲ ಜಾತಿ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲು ಸಂತರು, ಸುಧಾರಕರು, ಪ್ರವರ್ತಕರು ಆಗಿಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕಾಲವಾದ ನಂತರ, ಪರಿನಿರ್ವಾಣ ಹೊಂದಿದ ನಂತರ ಅನುಯಾಯಿಗಳಿಂದ ಅವರ ಗೌರವಾರ್ಥ ಜನ್ಮದಿನವನ್ನು ಜಯಂತಿ ಎನ್ನುವಂತೆ ಆಚರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲಾಗಿದೆ. ಗುಡ್‌ಫ್ರೈಡೆ, ಈದ್‌ಮಿಲಾದ್, ಮಹಾಪರಿನಿರ್ವಾಣದಿನ, ಪೈಗಂಬರ್‌ರ ಸ್ಮರಣೆ, ಮಹಾವೀರ ಜಯಂತಿ, ಹೀಗೆ ಬಸವ ಜಯಂತಿಯೂ ಇದೆ. ಇವರು ಮಹಾಪರಿವರ್ತಕರು. ಇವರು ನನ್ನ ಸಾವಿನ ನಂತರ ಜನ್ಮದಿನವನ್ನು ಜಯಂತಿಯನ್ನಾಗಿ ಆಚರಿಸಿ ಎಂದು ಕರೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಗಾಂಧಿ ಜಯಂತಿ, ಗುರುನಾನಕ್ ಜಯಂತಿ, ಮಹಾವೀರ ಜಯಂತಿ, ಹೀಗೆ ಹಲವರ ಜಯಂತಿ ಆಚರಣೆಗಳು. ಬಸವ ಜಯಂತಿ ಆಚರಣೆಯು 110ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಕನಕ, ಪುರಂದರ, ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು, ರಾಮಾನುಜಚಾರ್ಯರು ಮೊದಲಾದವರ ಸ್ಮರಣೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಧಾರವಾಡ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ದಾವಣಗೆರೆಯ ವಿರಕ್ತಮಠದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಜಯದೇವ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಸಮ್ಮತಿ ಪಡೆದು ಹರ್ಡೇಕರ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರ ಜೊತೆ ಬಸವ ಜಯಂತಿ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅದು 7ದಿನಗಳ ಕಾಲ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಹಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸಹ ವಾರಗಟ್ಟಲೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕವಾಗಿ ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ಜಯಂತಿಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಬಹುದೆ? ಲಿಂಗೈಕ್ಯರಾದವರನ್ನು ಪುಣ್ಯತಿಥಿ ಎಂತಲೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಜಯವಿಭವ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಸ್ಮರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಬಹುದೆ?

ಅಷ್ಟಮಿ ನವಮಿ ಎಂಬ ಕಲ್ಪಿತವೇಕೋ ಶರಣಂಗೆ? ತಪ್ಪಿತ್ತು ಗಣಪದವಿ, ಅಂಥವರು ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ದೂರ. ಒಬ್ಬರಿಗಾಳಾಗಿ ಒಬ್ಬರನೋಲೈಸುವ ನಿರ್ಬುದ್ಧಿ ಮನುಜರನೇನೆಂಬೆ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ! ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ ಬಸವಣ್ಣನವರು. ದಿನವನ್ನು ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ಆಚರಿಸುವವರು ದಿನದ ಭಕ್ತ. ಅವರು ಶರಣರ ಭಕ್ತರಲ್ಲ. ಸೋಮವಾರ, ಮಂಗಳವಾರ ಶಿವರಾತ್ರಿಯೆಂದು ಮಾಡುವ ಭಕ್ತರ ಲಿಂಗಭಕ್ತಂಗೆ ನಾನೆಂತು ಸರಿಯೆಂಬೆನಯ್ಯಾ? ದಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠವೋ? ಲಿಂಗ ಶ್ರೇಷ್ಠವೋ? ದಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ಮಾಡುವ ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕರ ಮುಖವ ನೋಡಲಾಗದು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ ಚೆನ್ನಬಸವಣ್ಣ.

ಈ ಮೊದಲು ಶ್ರೀಮಠದಲ್ಲಿ ರುದ್ರಾಭಿಷೇಕ ಪೂಜೆ ಮೊದಲಾದವು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಶ್ರೀಗಳು ಸಹ ಲಿಂಗಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಶರಣತತ್ವಕ್ಕೆ ಬಸವತತ್ವಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗ ಮುರುಘಾಮಠವು ಸನ್ನದ್ಧವಾಯಿತೋ ಅಂದಿನಿಂದ ಶಿವರಾತ್ರಿ ಆಚರಣೆ ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿನ ಶಿವರಾತ್ರಿ ಅಥಣಿಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಲಾಯಿತು. ಅದು ವೈದಿಕಯುಕ್ತವಾಗಬಾರದೆಂದು ಮೊದಲು ಮೂರುದಿನ ಸಹಜ ಶಿವಯೋಗ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಚೆನ್ನಬಸವಣ್ಣನವರು ಚೆನ್ಮಯಜ್ಞಾನಿಗಳು ಅವಿರಳಜ್ಞಾನಿಗಳು.

ಶರಣರು ಹೊಸ ಹಾದಿಯ ಅನ್ವೇಷಕರು. ಹಳೆ ಆಚರಣೆಯ ಪರಿವರ್ತಕರು. ಶರಣತತ್ವದಲ್ಲಿ ಹುಣ್ಣಿಮೆ, ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ, ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ಯಾವುದೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಜಯಂತಿ ಮತ್ತು ಪುಣ್ಯತಿಥಿಗಳು ಬಸವ ಸಮ್ಮತವಲ್ಲ. ನವಮಿ ಆಚರಣೆ ನಾವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಶರಣಸಂಸ್ಕøತಿ ಉತ್ಸವ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಡಿ ಸಮಕಾಲೀನ ಸಂದರ್ಭದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಠದಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬದ ಆಚರಣೆ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಠದ ಹಬ್ಬವೆಂದರೆ, ಪ್ರತಿತಿಂಗಳ 5ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಸಾಮೂಹಿಕ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಹೋತ್ಸವವೇ ನಮ್ಮ ಹಬ್ಬ. ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಮಠವು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರವು ಸಹ ಜಯಂತಿಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಸತ್ಪುರುಷರ ಜಯಂತಿ ಆಚರಣೆ ಸರ್ಕಾರದ ಆಚರಣೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಜಯಂತಿಗಳಿಗೆ ರಜೆ ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಎಲ್ಲ ಸತ್ಪುರುಷರ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ದಿನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಶ್ರೀಮಠದಲ್ಲಿ ಬಸವ ಜಯಂತಿಯಂದು ಎಲ್ಲ ಸತ್ಪುರುಷರ ಜಯಂತಿ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಬಸವ ಜಯಂತಿಯಂದು ರಜೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ನಾವು ಅಂದು ಕಾಯಕ ಬೇಡಬೇಕೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಅಭೀಪ್ಸೆ. ನಾವು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕು ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿz್ದÉೀವೆ. ಜಯಂತಿ ಆಚರಣೆ, ಪುಣ್ಯತಿಥಿ ಆಚರಣೆ ಅದೊಂದು ಸ್ಮರಣೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸ್ಮರಣೋತ್ಸವ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟಿz್ದÉೀವೆ.

ಸತ್ಪುರುಷರ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳು ಕೇವಲ ಸ್ಮರಣೆಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಸತ್ಪುರುಷರ ಚಿಂತನೆಗಳು ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಬಾರದು. ಒಂದು ದಿನ ಜಯಂತಿ ಮಾಡಿ ಮರೆಯುವವರು ಅವರು ನಿಜವಾದ ಅನುಯಾಯಿಗಳಲ್ಲ. ಅವರ ವಿದಾಯಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಜೀವನದುದ್ದಕ್ಕು ಅನುಸರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ದಾರ್ಶನಿಕರ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ದೈನಂದಿನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಆಚರಣೆಗೆ ತಂದರೆ ಬಸವಾದಿ ಶರಣರು ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಜೀವಂತವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾದಾಗ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಸವಣ್ಣ ಇಲ್ಲ; ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾವುಗಳು ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಮಧ್ಯೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ಸಾಮೀಪ್ಯ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು. ದಾರ್ಶನಿಕರನ್ನು ಹೊರಗಿಟ್ಟು ಪೂಜಿಸುವುದು ಸಮಂಜಸವಲ್ಲ. ಹಾಗಾದಾಗ ಅವರ ವಿಚಾರಗಳು ಜೀವಂತವಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತವೆ.

ಸ್ಮರಣೆಯ ಮುಂದಿನ ಹಂತವೇ ಪ್ರೇರಣೆ. ಜಯಂತಿಗಳ ದಿನ ಅವರ ಗುಣಗಾನ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಸ್ಮರಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೇರಣೆ ಇರಬೇಕು. ಅವರ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ ಭಕ್ತಾದಿಗಳು ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆಯ ಆಚರಣೆ ಬಿಡಬೇಕು. ಜಯದೇವ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಎಂದಿಗೂ ಜಾತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದವರಲ್ಲ. ಅವರು ನೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದವರು. ದುಮ್ಮಿಯ ಹಡಪಿಗರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಪ್ರಸಾದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ಹಾಗೆಯೇ ಎಲ್ಲ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಶ್ರೀಮಠ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಜಯದೇವ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಬಸವತತ್ವವನ್ನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಆಚರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಮರಣೆ ಆಚರಣೆ ಪ್ರೇರಣೆ ಅದು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಂತೃಪ್ತಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಯಾರು ದಾರ್ಶನಿಕರ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅನುಸರಣೆಗೆ ತರುತ್ತಾರೋ ಅವರ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದಷ್ಟು ಪ್ರೇರಣೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.